POLITISK KRONIK

UDLANDET

Oktober 1963

1. – Generalsekretær U Thant meddeler, at han har modtaget et tilbud fra Danmark, Finland, Holland, Norge og Sverige, hvorefter disse lande vil opstille militærstyrker til gennemførelse af fredsbevarende FN-aktioner.

Kauno Kleemola (se 10/9) opgiver at danne en finsk flertalsregering, og præsident Kekkonen opfordrer statsminister Karjalainen til at rekonstruere regeringen. – 8. Karjalainen foreslår, at regeringen rekonstrueres ved, at det socialdemokratiske forbund besætter de 3 ministerpladser, der bliver ledige ved FFC-ministrenes udtræden (se 30/8). – 17. Det socialdemokratiske forbund meddeler, at forudsætninger for fortsatte forhandlinger om dets deltagelse i regeringen ikke er til stede. – 18. Præsident Kekkonen opfordrer regeringen til at fortsætte, idet han konstaterer, at forhandlingerne om en parlamentarisk flertalsregering er mislykkedes, og at der heller ikke er stemning for en upolitisk embedsmandsregering. FFC fastholder imidlertid beslutningen om de 3 fagministres udtræden, der hermed bliver effektiv. – 30. Agrarforbundets partidelegation opgiver modstanden imod at deltage i en borgerlig flertalsregering på betingelse af, at partiet får yderligere 2 repræsentanter i regeringen, og at den tredje ledige ministerpost besættes med en upolitisk fagminister.

Hocine Ait Ahmed (se 5/9) kalder i en tale i Michelet i Kabylien til kamp mod præsident Bellas regering. – 3. Nationalforsamlingen i Algier giver Ben Bella ekstraordinære fuldmagter til nedkæmpelse af berberopstanden. – 12. Regeringstropper rykker ind i Michulet, og oprørerne under Ait Ahmed og den afskedigede chef for 7. region oberst Mouhand Ou el Hadj trækker sig tilbage til bjergene. Ben Bella erklærer aktionen mod oprørerne for afsluttet. – 24. Ben Bella meddeler, at oberst Ou el Hadj i anledning af grænsekonflikterne med Marokko (se 15/10) har stillet sig på regeringens side.

Præsident Ben Bella meddeler, at al fransk grundbesiddelse i Algeriet er blevet nationaliseret. – 28. Den franske nationalforsamling vedtager med 251 stemmer mod 202 en hjælp til Algeriet for 1964 på 260 mill. dollars, men premierminister Pompidou bebuder afkortning af hjælpen, såfremt Algeriet gennemfører yderligere foranstaltninger til skade for franske interesser.

Det amerikanske senat vedtager, at expræsidenter skal have ret til at tale i senatet (p. t. er 3 tidligere amerikanske præsidenter i live: Herbert Hoover, Harry S. Truman og Dwight D. Eisenhower).

Nigeria bliver republik inden for det britiske Commonwealth med den hidtidige generalguvernør Nnamdi Azikiwe som præsident.

Tanganyika afbryder de økonomiske forbindelser med Den sydafrikanske republik.

2. – Den amerikanske forsvarsminister, Robert S. McNamara, og chefen for den forenede generalstab, general Maxwell D. Taylor, aflægger rapport for præsident

Kennedy om deres rejse til Syd Vietnam, hvor de har undersøgt de militære foranstaltninger mod Viet Cong guerillastyrkerne. De erklærer, at bekæmpelsen af Viet Cong har gjort sådanne fremskridt, at den amerikanske militærhjælp kan begrænses fra udgangen af 1965. Den politiske situation er imidlertid meget alvorlig, og regeringens undertrykkelse af buddhisterne kan påvirke bekæmpelsen af Viet Cong.

3. – Den tjekoslovakiske regering har frigivet ærkebiskop Beran af Prag efter 14 års internering og fangenskab.

Præsident Ramôn Villeda Morales i Honduras styrtes ved et militærkup under ledelse af forsvarsministeren, oberst Osvaldo Lopez.

4. – I Moskva afslutter en delegation under viceministerpræsident og forsvarsminister Boumedienne en aftale med Sovjetunionen om langfristede kreditter til Algeriet.

Irak anerkender Kuwaits uafhængighed og suverænitet (Kuwaits nationalforsamling har 24/9 godkendt et lån på 30 mill. £ til Irak).

Efter en forfatningsændring, der afskaffer generalguvernørembedet og erklærer Uganda for en uafhængig suveræn stat inden for det britiske Commonwealth, vælger nationalforsamlingen (Lukiko) Kabaka'en af Buganda, Sir Edward Mutesa II, til præsident.

Den britiske koloni Gambia opnår indre selvstyre.

7. – Regeringen i Irak rekonstrueres, 3 ministre, der ikke er medlemmer af Baathpartiet, erstattes af partimedlemmer.

8. – Premierminister Harold Macmillan indlægges på hospital for at blive opereret for en blærelidelse. Vicepremierminister R.A. Butler overtager ledelsen af regeringen under premierministerens fraværelse. – 10. På det konservative partis kongres i Blackpool oplæser udenrigsminister Lord Home er brev fra Macmillan hvori denne meddeler, at han af helbredshensyn har besluttet at træde tilbage, så snart der er fundet en anden leder. Videnskabsminister Lord Hailsham (Quintin Hogg) meddeler, at han vil give afkald på sit adelskab (se 31/7) for at lade sig opstille til underhuset. – 18. Premierminister Macmillan indgiver sin afskedsbegæring, og dronningen amoder efter Macmillans råd udenrigsminister Lord Home om at danne regering. – 19. Såvel vicepremierminister Butler som finansminister Maudling erklærer sig villige til at gå ind i et kabinet med Lord Home som chef, og Lord Home påtager sig at danne regering. – 20. To fremtrædende medlemmer af Macmillans kabinet, Iain Macleod, der var leder af underhuset, og som tillige sammen med Lord Poole stod i spidsen for den konservative partiorganisation, og sundhedsminister Enoch Powell har ikke ønsket at fortsætte som kabinetsministre under Lord Home. Macleods hverv som leder af underhuset overdrages til J. Selwyn Lloyd, der udnævnes til lordseglbevarer, medens den hidtidige arbejdsminister, John Hare (senere ophøjet i adelstanden som Viscount Blakenham), vælges til formand for partiorganisationen. I kabinettet, der tæller 23 medlemmer mod hidtil 21 (se 13/7 1962) sker der i øvrigt flg. ændringer: R. A. Butler bliver udenrigsminister, Edward Heath minister for handel, industri og regional planlægning, krigsminister Joseph Godber arbejdsminister, Anthony Barber sundhedsminister, handelsminister Fredrick Erroll minister for kraftforsyning og første admiralitetslord Lord Carrington minister uden portefølje og leder af overhuset. Desuden optages minister for offentlige arbejder Geoffrey Rippon i kabinettet. – 23. Premierminister Lord Home giver afkald på sit adelskab og er herefter Sir Alec Douglas-Home.

Præsident Aref meddeler, at der er oprettet et øverste forsvarsråd for de irakiske og syriske styrker med Iraks forsvarsminister, general Ammash, som øverstkommanderende.

9. – Præsident Kennedy meddeler, at han har godkendt salg af hvede for 250 mill. dollars til Sovjetunionen.

Ministerpræsident Chou En-lai udtaler, at meningsforskellighederne mellem Kina og Sovjetunionen er af ideologisk og ikke af politisk natur, og at Kina er fast overbevist om, at Sovjetunionen i tilfælde af krig vil stå ved Kinas side.

10. – Moskvatraktaten af 5/8 om delvist forbud mod forsøg med kernevåben træder i kraft.

12. – Arturo Illia (se 7/7) efterfølger José Maria Guido som Argentinas præsident og udnævner en ny regering. Miguel Zavala Ortiz bliver udenrigsminister.

14. – FNs generalforsamling vedtager med 90 stemmer mod 2 – 13 stemmer ikke – en resolution, der opfordrer Storbritannien til ikke at overføre politiske og militære beføjelser til en hvid mindretalsregering i Syd Rhodesia.

Præsident Kennedy udnævner Paul H. Nitze til marineminister efter Fred Kerth.

15. – Præsident Ben Bella beordrer almindelig mobilisering i anledning af grænsekonflikten mellem Algeriet og Marokko. – 19. Den arabiske liga kræver indstilling af kampene, tilbagetrækning af tropperne til udgangsstillingerne og nedsættelse af en mæglingskommission. – 30. På en konference mellem kong Hassan II af Marokko, præsident Ben Bella, Algeriet, kejser Haile Selassie, Æthiopien, og præsident Modibo Keita, Mali, er opnået enighed om afslutning af en våbenstilstandsaftale. Våbenstilstanden skal herefter træde i kraft 2/11, der skal indkaldes en udenrigsministerkonference i Organisationen for den afrikanske enhed (se 26/5), og der skal oprettes en neutral zone i grænseområdet mellem Algeriet og Marokko. – 31. Marokko afbryder de diplomatiske forbindelser med Cuba, Syrien og Den forenede arabiske Republik, fordi disse stater aktivt har understøttet Algeriet i grænsekonflikten med Marokko.

De sidste franske tropper i Tunesien forlader Bizerta-basen.

Ved præsidentvalget i Sydkorea får lederen af militærjuntaen, general Pak Chung Hi, ca. 4,7 mill. stemmer og hans modkandidat, den tidligere præsident Yoon Bo Sun, godt 4,5 mill. stemmer.

16. – Efter at den 87-årige Konrad Adenauer er trådt tilbage som forbundskansler, vælger forbundsdagen ved hemmelig afstemning økonomiminister Ludwig Erhard til forbundskansler med 279 stemmer mod 180; 24 undlader at stemme, og 1 stemmeseddel er ugyldig. – 17. I Erhards regering overtager lederen af de frie demokrater (FDP) Erich Mende posten som vicekansler og bliver samtidig minister for altyske anliggender efter Barzel (CDU), medens viceformanden for CDUs parlamentsgruppe, Kurt Schmücker, afløser Erhard som økonomiminister, og Hans Krüger (CDU) bliver minister for flygtningespørgsmål efter Mischnick (FDP). I øvrigt fortsætter ministrene i Adenauer's kabinet på deres hidtidige poster, og kabinettets sammensætning er uændret 12 CDU, 4 CSU og 5 FPD.

18. – Ved valget i FNs generalforsamling af 3 nye medlemmer til sikkerhedsrådet vælges Bolivien og Elfenbenskysten med henholdsvis 86 og 92 stemmer. Til den tredje plads opnår ingen af kandidaterne, Malaysia og Tjekoslovakiet, den nødvendige 3/4 majoritet.

21. – FNs generalforsamling afviser med 57 stemmer mod 41 et forslag fra Albanien og Cambodia om at tilkende Den kinesiske folkerepublik Kinas sæde i FN; 12 undlader at stemme.

Ved valget til det lovgivende råd i Mauritius taber koalitionsregeringen af arbejderpartiet og Den muhammedanske aktionskomité 5 mandater, men bevarer flertallet.

25. – 29. – På det italienske socialistiske partis kongres vedtages en resolution, der går ind for deltagelse i en venstre-cen-

trumsregering på betingelse af sociale og økonomiske reformer og forstærkede afrustningsbestræbelser.

27. – Ved valget til det schweiziske nationalråd (andetkammer) besætter socialdemokraterne 53 (1959: 51) pladser, de radikale demokrater 51 (51), det konservative kristelig-sociale parti 48 (47), landbruger-, håndværker- og mellemstandspartiet 22 (23), de uafhængiges parti 10 (10), de liberale demokrater (også kaldet liberale konservative) 6 (5), demokraterne 4 (4), kommunisterne 4 (3) og det evangeliske parti 2 (2). Antallet af pladser i nationalrådet er forøget med 4 til 200. Efter det samtidig foretagne valg til delvis fornyelse af førstekammeret (stænderrådet) er partistillingen i dette: det konservative kristelig-sociale parti 17 (17), de radikale demokrater 13 (14), landbruger-, håndværker- og mellemstandspartiet 4 (4), de liberale demokrater 3 (3), demokraterne 3 (3) og socialdemokraterne 3 (2).

28. – Præsident Hubert Maga i Dahomey træder tilbage, efter at fagforeningerne har iværksat generalstrejke. – 29. Chefen for hæren, oberst Christoph Soglo, danner provisorisk regering.

31. – Præsident Kennedy erklærer, at det ikke er hensigten at reducere de amerikanske styrker i Vesttyskland på en sådan måde, at deres militære slagkraft formindskes.

November 1963

1. – Malaysia og Tjekoslovakiet enes om, at Tjekoslovakiet skal beklæde pladsen i sikkerhedsrådet i 1964 og Malaysia i 1965 (se 18/10).

Den britiske landbrugsminister meddeler, at der ved forhandlinger med de udenlandske eksportører og de britiske producenter er opnået enighed om en regulering af baconimporten.

Den politiske krise i Finland, der har strakt sig over 2 måneder, afsluttes med udnævnelsen af 3 nye ministre i overensstemmelse med agrarforbundets krav (se 1/10). Det rekonstruerede ministerium Karjalainen består af 7 (hidtil 5) agrarer, 7 repræsentanter for samlingspartiet, det finske folkeparti og det svenske folkeparti samt en upolitisk fagminister, Olavi J. Mattila, der bliver udenrigshandelsminister.

Jugoslavien afbryder de diplomatiske forbindelser med Den sydafrikanske Republik og spærrer havne og lufthavne for sydafrikanske skibe og fly.

Syd Vietnams regering under præsident Ngo Dinh Diem styrtes ved et militærkup. Præsidenten og hans broder og rådgiver Ngo Dinh Nhu omkommer. Regeringen overtages af en militærjunta under general Duong Van Minh, der beordrer løsladelse af alle politiske fanger, undtagen kommunister, og af de fængslede buddhistmunke. – 4. Ngo Dinh Diem's vicepræsident, buddhisten Nguyen Ngoc Tho, danner regering. – 7. USA anerkender den nye militærregering.

2. – Våbenstilstanden i grænseområdet mellem Algeriet og Marokko (se 15/10) træder i kraft.

3. – Ved parlamentsvalget i Grækenland bliver centrumsunionen det største parti med 42,2 (1961: 33,7) pct. af de afgivne stemmer og 140 (100) mandater. Den nationalradikale union får 39 (50,8) pct. af stemmerne og 129 (176) mandater og den demokratiske venstreunion (EDA) 14,6 (14,6) pct. og 29 (24) mandater. Endvidere besætter fremskridtspartiet under Spyros Markezinis med 3,7 pct. af stemmerne 2 pladser. (Fremskridtspartiet, der siden

sidste valg er udtrådt af centrumsunionen, talte i det opløste parlament 14 medlemmer). – 7. Centrumføreren Georgis Papandreou danner mindretalsregering med Sophokles Venizelos som udenrigsminister.

4. – Den tidligere udenrigsminister i eksilregeringen Belkacem Krim vender tilbage til Algeriet fra Schweiz. – 12. I Algier underskrives en overenskomst mellem den militære leder af opstanden i Kabylien, oberst Ou el Hadj, og præsident Ben Bella. Herefter skal oprørsbevægelsen indstilles, samtlige politiske fanger frigives og indsættes i deres tidligere embeder, og alle oprørske officerer og soldater skal genindlemmes i den regulære hær. Endvidere skal der forberedes en partikongres med deltagelse af alle ansvarlige for revolutionen. Berberopstandens politiske fører, Hocine Ait Ahmed er ikke underskriver af overenskomsten. – 16. Tidligere viceministerpræsident i eksilregeringen Mohammed Boudiaf løslades.

5. – Den kristelig demokratiske mindretalsregering i Italien under Leone (se 21/6) indgiver sin afskedsbegæring. – 11. modtager de kristelige demokraters generalsekretær, Aldo Moro, præsident Segnis opfordring til at danne regering. – 23. Moro meddeler, at han er blevet enig med lederne af socialisterne, socialdemokraterne og republikanerne om et program, der kan danne grundlaget for en venstre-centrum koalitionsregering. – 25. Socialisternes centralkomité godkender med 59 stemmer mod 40 partiets deltagelse i regeringen. Det kr.-dem. partis forretningsudvalg har ligeledes godkendt koalitionsoverenskomsten (1 stemte imod).

6. – FNs generalforsamling vedtager med 73 stemmer mod 2 (19 undlader at stemme) en resolution, der opfordrer Storbritannien til ikke at give Syd Rhodesia uafhængighed, så længe den hvide mindretalsregering ikke er erstattet af en regering, der repræsenterer alle befolkningslag. Desuden opfordres Storbritannien til at indkalde en forfatningskonference med repræsentanter for alle politiske partier i Syd Rhodesia.

Cambodia truer i noter til USA, Syd Vietnam og Thailand med ændringer i den økonomiske politik og udenrigspolitikken, hvis radioudsendelserne fra Syd Vietnam og Thailand mod fyrst Norodom Sihanouk's regering ikke standses senest 31/12. – 12. Norodom Sihanouk erklærer, at Cambodia har givet afkald på amerikansk hjælp for at kunne føre en mere uafhængig politik. – 21. Det franske telegrambureau offentliggør et interview med Norodom Sihanouk, hvori denne anmoder om hjælp fra Frankrig. – 24. Cambodia opfordrer Sovjetunionen og Storbritannien til at indkalde en konference af deltagerne i Indokina-konferencen af 1954 for at vedtage foranstaltninger til sikring af Cambodias neutralitet.

7. – Premierminister Sir Alec Douglas-Home vælges til medlem af underhuset ved et suppleringsudvalg i den skotske valgkreds Kinross and West Pertshire. 11/11 vælges han enstemmigt til leder af det konservative og unionistiske parti efter Macmillan.

11. – Syriens ministerpræsident, Salah Bitar, træder tilbage. 12/11 danner formanden for revolutionsrådet, general Amin el Hafez, selv ny regering med oberst Mohammed Omram som viceministerpræsident.

12. – Islands statsminister, Ólafur Thors, fratræder af helbredsgrunde. Han efterfølges af sin partifælle, selvstændighedspartiets formand, justits- og industriminister Bjarni Benediktsson.

Som følge af stridigheder inden for Baath-partiet landsforvises den irakiske viceministerpræsident Ali Saadi. – 13. Et opstandsforsøg til støtte for Saadi slås ned. – 18. Baath-regeringen under general Bakr styrtes ved et militærkup. Præsident Aref bliver tillige formand for revolutionsrådet og øverstbefalende for de militære styrker. Baath-partiets private »hær«, nationalgar-

den, opløses. – 19. Aref erklærer, at Irak vil opfylde sine forpligtelser over for Syrien og betragter skabelsen af arabisk enhed som sit vigtigste formål. – 20. Der dannes ny regering under ledelse af generalstabschef Taker Yahia. Fhv. ministerpræsident Bakr bliver republikkens vicepræsident.

13. – Kong Hassan II af Marokko, hidtil også indehaver af posten som regeringschef, udnævner en ny regering under Hadj Ahmed Bahnini som ministerpræsident. – 18. Marokkos første parlament åbnes af kong Hassan.

Efter at den indonesiske førsteminister Djuanda Kartawidjaja og justitsminister Sahardjo med få dages mellemrum er afgået ved døden, foretages en rekonstruktion af regeringen, hvorved præsident Sukarno selv overtager premierministerposten og udenrigsminister Subandrio tillige bliver første vicepremierminister.

15. – Argentina annullerer kontrakterne med 8 amerikanske og 2 europæiske olieselskaber.

18. – Sydafrikas udenrigsminister Eric Louw meddeler, at han af personlige grunde træder tilbage 31/12. 21/11 meddeler premierminister Verwoerd, at den sydafrikanske ambassadør i London, Hilgard Muller, er udnævnt til Louw's efterfølger.

20. – Videnskabsminister Lord Hailsham (Quintin Hogg) frasiger sig sit adelskab, efter at han er blevet udpeget som kandidat ved suppleringsvalget i St. Marylebone, hvor han 5/12 opnår valg til underhuset.

21. – Ved valget til det japanske underhus bevarer det liberal-demokratiske parti under premierminister Ikeda det absolutte flertal, idet det opnår 56,7 (1960: 59,6) pct. af samtlige afgivne stemmer og får 283 (296) mandater. Det socialistiske parti får 29 (27,6) pct. af stemmerne og 144 (145) mandater, de demokratiske socialister 7,4 (8,8) pct. og 23 (17) mandater og kommunisterne 4 (1,1) pct. og 5 (3) mandater. Endvidere får uafhængige 4,8 (2,8) pct. og 12 (5) mandater. 11 af de uafhængige slutter sig til de liberale demokrater.

22. – Præsident John F. Kennedy dræbes under et besøg i Dallas, Texas, af en snigskytte, og Texasguvernøren, John B. Conally, såres. Vicepræsident Lyndon B. Johnson, som ledsagede Kennedy under rejsen, aflægger eden som USAs præsident. Efter sin tilbagekomst til Washington anmoder han Kennedys kabinet og samtlige amerikanske ambassadører om at forblive på deres poster. I løbet af få timer anholdes den 24-årige Lee Harvey Oswald sigtet for at have myrdet Kennedy. – 24. skyder natklubejeren Jack Ruby (Rubinstein) Oswald, da denne overføres til et andet fængsel. – 25. begraves Kennedy i Washington. Stats- og regeringschefer fra hele verden er kommet til stede.

24. – I Peking underskrives en traktat, der fastlægger grænsen mellem Kina og Afghanistan. Tidligere er underskrevet tilsvarende traktater mellem Kina på den ene, Pakistan, Mongoliet, Nepal og Burma på den anden side.

26. – Ved nationalforsamlingsvalget i Sydkorea får præsident Pak Chung Hi's republikansk-demokratiske parti det absolutte flertal med 120 mandater.

29. – Den spanske nationalforsamling vedtager at indføre selvstyre i territorierne Fernando Po og Rio Muni fra 1/1 1964.

30. – Ved parlamentsvalget i Australien sejrer regeringskoalitionen af det liberale parti og landpartiet, der tilsammen besætter 70 (1961: 62) pladser, medens arbejderpartiet får 52 (60) mandater.

Ved parlamentsvalget i New Zealand opnår premierminister Keith J. Holyoake's nationale parti 46,9 pct. af de afgivne stemmer og får 44 (1960: 46) mandater, arbejderpartiet får 43,8 pct. af stemmerne og 35 (34) mandater og Social Credit partiet 8,1 pct. og 1 (0) mandat.

December 1963

1. – Ved præsidentvalget i Venezuela vælges Raúl Leoni, der tilhører præsident Betancourts demokratiske aktionsparti, med 32 pct. af de afgivne stemmer. Afstemningsprocenten er 93,7 til trods for den kommunistiske undergrundsbevægelses boycot og trusler om angreb på stemmelokalerne.

Ved præsidentvalget i Senegal får præsident Leopold Senghor, der er eneste kandidat, 1.050.000 af i alt 1,3 mill. afgivne stemmer. Ved parlamentsvalget afgives knap 1,1 mill. stemmer for Senghors parti, fremskridtsunionen, medens det demokratiske enhedsparti kun får knap 60.000 stemmer. – 10. Senghor danner ny regering.

2. – Premierminister Lester B. Pearson erklærer, at Canada ikke vil deltage i en multinational NATO-atomstyrke.

Den tyrkiske koalitionsregering under Ismet Inönü indgiver sin afskedsbegæring. Forinden har bondepartiet og partiet Det nye Tyrkiet besluttet at trække sig ud af regeringen, efter at de har lidt svære tab ved lokale valg. – 26. Inönü danner ny regering bestående af medlemmer af det republikanske folkeparti og uafhængige.

3. – Fyrst Norodom Sihanouk af Cambodia foreslår en konfoderation af Syd Vietnam og Cambodia på betingelse af Syd Vietnams neutralisering. – 12. Cambodia hjemkalder sin ambassadør i USA efter en amerikansk protest mod en radioudsendelse, hvori afdøde præsident Kennedy skal være omtalt på fornærmelig måde. 14/12 hjemkaldes ligeledes ambassadøren i Storbritannien.

4. – I Italien danner Aldo Moro (se 5/11) koalitionsregering bestående af 16 kristelige demokrater, 6 Nenni-socialister, 3 socialdemokrater og 1 republikaner. Pietro Nenni bliver viceministerpræsident og den soc.dem. leder, Giuseppe Saragat, udenrigsminister, medens det republikanske partis generalsekretær, Oronzo Reale, bliver justitsminister. – 17. Deputeretkammeret vedtager med 350 stemmer mod 233 (kommunister, liberale, monarkister og neofascister) en tillidserklæring til regeringen. Før afstemningen har 25 socialistiske deputerede, alle tilhørende den prokommunistiske fløj, forladt mødesalen. 23 af de 25 suspenderes 21/12 for et år for brud på partidisciplinen.

6. – Baath-partiet forbydes i Libanon.

8. – Feltmarskal Sarit Thanarat, Thailands premierminister og faktiske diktator siden 1958, afgår ved døden 53 år gl. – 9. Kong Bhumibol Adulyadei udnævner den hidtidige vicepremierminister og forsvarsminister, general Thanom Kittikachorn, til premierminister.

Ved nationalforsamlingsvalget i Congo (Brazzaville) får den nationale revolutionsbevægelse 89 pct. af de afgivne stemmer. Ingen andre partier deltager i valget.

9. – Ministerpræsident Khrushchev beskæftiger sig ved åbningen af det kommunistiske partis centralkomites mødesamling især med de økonomiske vanskeligheder og kræver forstærket udvikling af kunstgødningsindustrien som en af de vigtigste forudsætninger for en forøgelse af landbrugsproduktionen. I denne forbindelse forsvarer han kornkøbene i udlandet. I sin afslutningstale 14/12 bebuder han nedsættelse af rustningsudgifterne i 1964 og reduktion af de militære styrker som Sovjetunionens bidrag til formindskelse af den internationale spænding.

Grækenlands ministerpræsident 1955–63, Karamanlis, forlader det politiske liv; han anmoder tidligere viceministerpræsident Kanellopoulos om at overtage ledelsen af den nationalradikale union. – 24. Ministerpræsident Papendreou indgiver sin afskedsbegæring. Forinden har parlamentet med 167 stemmer mod 130 givet re-

geringen et tillidsvotum, men han erklærer, at han ikke ønsker at være afhængig af kommunisternes (EDAs) stemmer. Kong Paul anmoder lederen af den nationalradikale union, Kanellopoulos, om at undersøge mulighederne for at danne en funktionsdygtig regering. Papandreou ønsker opløsning af parlamentet og nyvalg under ledelse af et forretningsministerium. – 31. Kong Paul udnævner et forretningsministerium med viceguvernøren i den græske nationalbank, John Paraskevopoulos, som chef. Den nye regering ventes at udskrive valg til 16/2 1964.

11. – Efter 3 frifindelser i højforræderisager afskediger præsident Nkrumah Ghanas højesteretspræsident Arku Korsah. – 23. Parlamentet godkender en lov, der bemyndiger præsidenten til at annullere afgørelser i særretterne. – 13. Nkrumah meddeler, at der vil blive afholdt folkeafstemning om forfatningsændringer, der formelt gør Ghana til en etpartistat, og som bemyndiger præsidenten til at afskedige dommerne i de øverste domstole.

12. – Forsvarminister McNamara meddeler, at 33 amerikanske militære baser, 26 i og 7 uden for USA, vil blive nedlagt eller formindsket i løbet af de næste $3^1/_2$ år.

Forbundsforsamlingen i Schweiz vælger Ludwig von Moos (konservativ kristeligsocial) til konføderationens præsident for 1964. Samtidig genvælges alle 7 medlemmer af forbundsrådet (regeringen) for 4 år.

Kenya bliver uafhængig stat og medlem af det britiske Commonwealth.

13. – Den finske finansminister Osmo Karttunen, der er medlem af det konservative nationale samlingsparti, træder tilbage som protest mod regeringens planer om højere skatter. – 17. Karjalainens koalitionsregering demissionerer. – 18. Præsident Kekkonen udnævner et forretningsministerium med Reino R. Lehto som statsminister og Jaakko Hallama som udenrigsminister.

14. – Formanden for det vesttyske socialdemokratiske parti, Erich Ollenhauer, afgår ved døden.

16. – Kenya og Zanzibar optages i FN, der herefter tæller 113 medlemmer.

17. – Mellem Vestberlin og Østtyskland sluttes aftale om adgang for vestberlinerne til i julen at aflægge besøg i Østberlin.

Efter valgsejren (se 30/11) omdanner den australske premierminister Sir Robert Menzies sin regering. Den nye regering består af 19 liberale og 6 medlemmer af landpartiet mod henholdsvis 17 og 5 i den gamle.

22. – I Cypern kommer det til sammenstød mellem grækere og tyrkere. – 28. Den britiske minister for Commonwealthanliggender Duncan Sandys ankommer til Cypern, og der nedsættes et fredsudvalg. – 31. opnås der enighed om en neutral zone, som besættes af britiske tropper.

31. – Efter 10 års levetid opløses Føderationen Rhodesia og Nyasaland.

DANMARK

Oktober 1963

1. – Folketingsåret 1963–64 åbnes af statsminister J. O. Krag, der erklærer, at regeringen regner med øgede statsudgifter, at den ikke vil stille skattelettelser i udsigt, og at den vil slå ind på nye linier i boligpolitikken.

2. – Finansminister Poul Hansen fremsætter forslag om tekniske ændringer i lov om alm. omsætningsafgift og forslag om ændringer i toldloven (fremskyndelse af toldafviklingen på EFTA-varer og ophævelse af tolden på te). Begge lovforslagene vedtages enstemmigt 10/12; 14 medlemmer (s. f. og uafh.) undlader at stemme om det førstnævnte.

Kulturminister Bomholt genfremsætter forslag til lov om biografer og socialminister Bundvad forslag om udvidelse og ombygning af institutionerne ved forsorgscentret for Sydøstjylland m. v. (Brejning). Sidstnævnte forslag vedtages enstemmigt 12/12.

Minister for off. arbejder Lindberg fremsætter forslag om anlæg af en tunnelforbindelse under Limfjorden ved Ålborg. Anlægsudgifterne er med prisniveau 1961 anslået til ca. 149 mill. kr. Lovforslaget vedtages enstemmigt 29/11.

3. – Regeringen trues af en krise, efter at handelsminister Baunsgaard på statsminister J. O. Krags foranledning har undladt at bekendtgøre en kgl. anordning om ophævelse af pris- og avancestoppet (se 25/2), tiltrådt i et ministermøde 19/9. Politiken stiller i udsigt, at de radikale ministre vil træde tilbage, hvis regeringens økonomiudvalg ikke beslutter at lade ophævelsen stå ved magt, og antyder, at valg i givet fald kan ventes udskrevet til 29/10.

4. – 6. – På socialistisk folkepartis kongres i Odense vedtages et nyt principprogram og en udtalelse om den aktuelle politik. Et hovedemne i diskussionen er samarbejdsmulighederne med socialdemokratiet. Partiets formand, folketingsmand Aksel Larsen, hævder, at sådanne muligheder kan tænkes på en række indenrigspolitiske områder. Borgmester Willy Brauer advarer mod et for nært samarbejde. I udtalelsen hedder det bl. a., at det må være opgaven at skaffe rent arbejderflertal i folketinget; selv om dette nås, er et samarbejde med socialdemokratiet om udenrigs- og militærpolitik udelukket, men et sådant flertal kan åbne vejen for et samvirke, hvorved en række indenrigspolitiske spørgsmål kan løses til gavn for befolkningen i overensstemmelse med de to partiers arbejdsprogrammer. Aksel Larsen genvælges til formand for partiet med 79 stemmer af 98 mulige, efter at Willy Brauer har nægtet at lade sig opstille. Blandt de nye medlemmer af hovedbestyrelsen er folketingsmand, professor Morten Lange.

5. – Regeringens økonomiudvalg godkender, at pris- og avancestoppet skal ophæves fra 21/10.

8. – Tronfølgeren, prinsesse Margrethe påbegynder en rejse til Østen, som varer til 19/12.

Danmark genoptager som det første EFTA-land kontakten med EEC gennem et møde mellem EEC-kommissionen i Bruxelles og en dansk delegation under ledelse af udenrigsminister Per Hækkerup (se 6/9).

12. – Det færøske landsstyre har i forståelse med fiskeriminister A. C. Normann

afvist et ønske om tilladelse for russiske trawlere til at omlade fangsten på færøsk fiskeriterritorium, når den nye fiskerigrænse på 12 sømil træder i kraft 12/3 1964.

Formanden for den konservative folketingsgruppe, Poul Sørensen, udtaler, at de ændringer, finansministeren har bebudet i grundværdistigningsafgiften, langt fra opfylder de konservatives ønsker. Partiet vil foreslå denne skat helt ophævet.

13. – Den norske udenrigsminister Halvard Lange udtaler, at de andre nordiske lande slutter op om den tankegang, der er kommet til udtryk i Danmarks initiativ i Sydafrika-spørgsmålet, selv om der endnu er delte meninger om detaljer (se 8/9).

Fhv. folketingsmand, gårdejer Kr. Kristensen, St. Nustrup, vælges til retsforbundets formand i stedet for Niels Andersen, der er trådt tilbage på gr. af sygdom.

15. – Justitsminister Hans Hækkerup genfremsætter forslag om ændringer i skifteloven. Forslaget vedtages enstemmigt 13/12; 6 (uafh.) undlader at stemme.

Justitsministeren fremsætter endvidere forslag om en ændring af våbenloven, hvorefter justitsministeriets tilladelse kræves til eksport ikke blot af krigsvåben, men også af jagtvåben. Herved kan Danmark fuldt ud opfylde FN's sikkerhedsråds henstilling af 7/8 om totalt forbud mod våbeneksport til Sydafrika. Forslaget vedtages enstemmigt 17/1 1964.

Finansminister Poul Hansen fremsætter forslag om, at landbrugsejendomme også i 1964–65 skal være fritaget for grundskyld til staten og for grundstigningsskyld, og indenrigsminister Lars P. Jensen fremsætter forslag om, at der også i 1964–65 skal ydes statstilskud, beregnet efter landbrugets forrentningsprocent, til nedsættelse af den amtskommunale grundskyld af landbrugsejendomme. Forslagene vedtages 13/12 mod s. f.'s stemmer.

Finansministeren fremsætter endvidere forslag om, at hver af den bundne opsparings 2 rater skal kunne indbetales i 3 trediedele.

Under folketingets åbningsdebat stiller venstres ordfører, fhv. statsminister Erik Eriksen, på venstres og de konservatives vegne forslag om mistillidsdagsorden til regeringen. Forslaget forkastes 17/10 med 99 stemmer (s., r. v. og s. f.) mod 75 (v., k. f. og uafh.). Grønlænderen Rosing undlader at stemme.

16. – Den svenske udenrigsminister, Torsten Nilsson, erklærer, at Sverige fuldt og helt støtter den danske plan for den fremtidige behandling i FN af Sydafrikaproblemet, og at det nu må stå til de selvstændige afrikanske stater at arbejde videre på planen.

Finansminister Poul Hansen fremsætter forslag om ændringer i ligningsloven med regler om lempeligere beskatning af børns indtægter. Forslaget vedtages enstemmigt 27/11.

LS og Landbrugets erhvervsøkonomiske Fagforening har besluttet at indlede et samarbejde ved valg af bestyrelsesmedlemmer i slagterier, mejerier, landboforeninger og husmandsforeninger.

Monopoltilsynet har besluttet at gennemføre prisstop for visse brødvarer gældende for 3 måneder.

18. – Landbrugsminister Skytte fremsætter forslag til lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning, og arbejdsminister Dinesen fremsætter forslag om ændringer i funktionærloven.

Under 1. behandling af forslaget om ændring i lov om bunden opsparing foreslår Iver Poulsen (uafh.) en dagsorden, der udtaler mistillid til regeringen, opfordrer den til at trække forslaget tilbage og omgående fremsætte forslag om ophævelse af loven om bunden opsparing. Forslaget forkastes med 94 stemmer (s., r. v. og s. f.) mod 71 (uafh., v. og k. f.). Viggo Hauch (v.) undlader at stemme.

23. – Udenrigsministeriet instruerer den danske ambassadør i Washington om at gøre forestillinger over for det amerikanske udenrigsministerium i anledning af, at præ-

sident Kennedy har bestemt, at transporten af amerikansk hvede til Sovjetunionen og andre østeuropæiske lande fortrinsvis skal ske med amerikanske skibe.

Ved 2. behandling af forslaget om ændring i loven om bunden opsparing forkastes et ændringsforslag af Aksel Larsen (s. f.), hvorefter loven ophæves, med 84 stemmer (s., r. v. og grønlandsminister Gam) mod 83 (v., k. f., s. f., uafh.). Grønlænderen Rosing undlader at stemme.

Kirkeminister Bodil Koch oplyser i folketinget, at alle tyske flygtninge- og krigergrave i Danmark ifølge overenskomst med Vesttyskland skal samles på omkring en snes danske kirkegårde.

Indenrigsminister Lars P. Jensen meddeler, at han vil nedsætte et ernæringsråd til at undersøge anvendelsen af kemikalier i levnedsmiddelproduktionen.

24. – Socialminister Bundvad fremsætter forslag om forhøjelse af folke-, invalide- og enkepensionen fra 1/4 1964. Forslagene vedtages 12/12 enstemmigt, idet dog de uafhængige undlader at stemme om forslaget vedr. folke- og invalidepension.

25. – Forslaget om ændring i lov om bunden opsparing vedtages ved 3. behandling enstemmigt med 80 stemmer (s. og r. v.); 60 undlader at stemme.

28. – I/S Dansk Salt, der er stiftet på halvpartbasis af Kryolitselskabet Øresund og det hollandske saltfirma KNZ, får koncession på udnyttelse af saltforekomsterne i Danmarks undergrund.

29. – 500 arbejdsmænd hos Burmeister & Wain nedlægger arbejdet på grund af afvisning af lønkrav og i protest mod ophævelsen af pris- og avancestoppet. Arbejdsmandsforbundet erklærer, at der ikke kan være tvivl om aktionens ulovlighed.

30. – Udenrigsminister Per Hækkerup udtaler i folketinget, at det amerikanske standpunkt i hvedetransportspørgsmålet (se 23/10) ikke er i overensstemmelse med den dansk-amerikanske venskabstraktat.

I et plenarmøde i Det økonomiske Råd drøftes landbrugets strukturproblemer og hvilken betydning man kan tillægge begrebet et erhvervs nettovalutaindtjening.

31. – Oktoberpristallet er uforandret i forhold til juli, nemlig 101 (januar 1963 = 100).

November 1963

2. – Den faste voldgiftsret afsiger en foreløbig kendelse, hvorefter B & W-arbejdsmændenes strejke er ulovlig. De første indsamlingslister til de strejkende sendes ud til arbejdspladserne.

4. – De strejkende B & W-arbejdere vedtager at fortsætte strejken.

5. – Den faste voldgiftsret idømmer de strejkende B & W-arbejdere en bøde på 200 kr. hver for de første 5 strejkedage. Dansk Arbejdsgiverforening sender 1. blokadevarsel til LO og arbejdsmandsforbundet. De ledige arbejdsmænd, der får anvist arbejde hos B & W, advares af strejkevagter mod at gå i arbejde. B & W må opsige flere hundrede faglærte arbejdere på gr. af strejken. Den fg. formand for arbejdsmandsforbundet, Viggo Wivel opfordrer de strejkende til at genoptage arbejdet.

6. – Justitsminister Hans Hækkerup fremsætter forslag til lov om ministres ansvar.

Indenrigsminister Lars P. Jensen fremsætter forslag om bortfald af skat til erhvervskommunen i de områder, hvor den

endnu består, samt om forlængelse i ét år af den i 1959 gennemførte afløsningsordning for erhvervsskatten i 9 større byområder og af de udligningstilsvar, der af Frederiksberg og Gentofte betales til København.

Indenrigsministeren fremsætter endvidere forslag om ændring af folketingsvalgloven og forslag om udbygning af seruminstituttet, foreløbig for 26,4 mill. kr., men på længere sigt for over 100 mill. kr. Det første forslag svarer stort set til de i de foregående 2 år fremsatte, men ikke færdigbehandlede forslag; det indeholder dog nogle nye bestemmelser, der er motiveret i indvundne erfaringer fra de i juni afholdte folkeafstemninger.

7. – Boligminister Carl P. Jensen fremsætter forslag om ændringer i lov om boligbyggeri. Forslaget skal muliggøre en gradvis frigivelse af byggeriet, først af mindre parcelhuse og billige udlejningsboliger, gennem en stramning af kravene til de byggendes og beboernes eget bidrag til byggeriets finansiering.

Kulturminister Bomholt fremsætter forslag om statsstøtte til musikkonservatorier.

Forbundsformand Hans Rasmussen peger på, at B & W's ordretilgang kan komme i fare ved strejken, men hans forsøg på at få konflikten bragt til ophør mislykkes.

De samvirkende danske Andels-Svineslagterier accepterer baconaftalen med England (se Udlandet 1/11).

8. – Statminister J. O. Krag fremsætter forslag om en investeringsfond for Færøerne på 60 mill. kr. Forslaget vedtages enstemmigt 16/1 1964.

Undervisningsminister Helveg Petersen fremsætter forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske rumforskningsarbejde gennem ESRO. Forslaget vedtages enstemmigt 6/12.

Kirkeminister Bodil Koch fremsætter forslag om oprettelse af et efteruddannelsesinstitut for præster. Forslaget vedtages 5/2 1964.

Grønlandsminister Gam giver på foranledning af Ninn-Hansen (k. f.) folketinget en redegørelse for regeringens overvejelser vedr. erhvervssystemet i Grønland.

9. – 77 af de strejkende B & W-arbejdere gennemtvinger, at det endnu engang ved afstemning skal prøves, om flertallet ønsker, at strejken skal fortsætte, og der indkaldes til fællesmøde 12/11.

Fhv. statsminister Erik Eriksen (v.) udtaler i en kommentar til B & W-strejken og andre strejker, at LO er ved at spille magten i hænderne på s. f. Han giver udtryk for skuffelse over regeringens boligforslag, der liberalt set er en nitte.

10. – Udenrigsminister Per Hækkerup udtaler til Izvestija sin glæde over, at Danmarks og de øvrige nordiske landes standpunkt om aldrig at blive atombaser er medvirkende til at skabe en fredelig atmosfære i det nordlige Europa.

11. – Udenrigsminister Per Hækkerup flyver til Moskva på officielt besøg.

Forbundsformand Hans Rasmussen meddeler den socialdemokratiske vælgerforening i Odense 1. kreds, at han vil forlade folketinget med denne valgperiodes udløb, idet det faglige arbejde lægger stadig større byrder på ham.

12. – Udenrigsminister Per Hækkerup fremsætter forslag om fortsat drift af det skandinaviske undervisningshospital i Korea og forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af traktaten om forbud mod kernevåbenforsøg i atmosfæren, i det ydre rum og under vandet. Forslagene vedtages enstemmigt henholdsvis 13/12 og 3/12.

Nationalbanken nedsætter diskontoen fra 6 til 5½ pct. (se 17/8).

På et møde, hvor 384 af de 514 strejkende B & W-arbejdsmænd er til stede, vedtages med 202 stemmer mod 171 et forslag om at genoptage arbejdet »af hensyn til alle de tusinder af sagesløse arbejdere, man fra arbejdsgiverside har truet med at kaste ud i en storlockout«.

15. – Statssekretær Rolf Lahr udtaler, at Vesttyskland stadig er indstillet på at overholde langtidsaftalen med Danmark.

Grønlandsudvalget af 1960 regner med at afslutte sit arbejde i løbet af det kommende år og skal derefter ophæves. Dets opgaver overgår til et grønlandsråd, et parlamentarisk udvalg med repræsentanter for det grønlandske landsråd og folketinget. Formanden for grønlandsudvalget, direktør Ebbe Groes, oplyser endvidere, at udvalget er enig om, at grønlandsministeriets sager efterhånden skal overføres til de forskellige fagministerier.

På Dansk Arbejdsgiverforenings hovedbestyrelsesmøde udtaler formanden, Svend Heineke, at byggestoppets ophævelse kan frygtes at ville medføre en ny lønglidning på 1 milliard kr.

16. – På det konservative folkepartis landsrådsmøde udtaler folketingsgruppens politiske ordfører, Poul Møller: Hverken Venstre eller vi har i disse år indledet og cementeret vort samarbejde, for at et af partierne skal tjene en fedtskilling i socialdemokratiets tjeneste.

17. – På det konservative landsrådsmøde erklærer folketingsgruppens formand, Poul Sørensen, at valgkampen er begyndt, og nu er det magten, det gælder.

20. – Ministerpræsident Krushchev meddeler udenrigsminister Per Hækkerup, at han med glæde vil besøge Danmark i 1964.

Finansminister Poul Hansen fremsætter forslag om skærpet kontrol med selvangivelser for danske, som har ophold i udlandet, og om nedsættelse af bøderne for for sent indleverede selvangivelser.

Under 1. behandling af forslaget om ændring af lov om boligbyggeri foreslår Rimstad (uafh.) en dagsorden, der opfordrer regeringen til i god tid inden udløbet af lejeloven 1/4 1964 at fremsætte forslag om bortfald af lejestoppet. Forslaget forkastes med regeringspartiernes og s. f.'s stemmer mod de uafh. og den konservative Fanger, medens k. f. i øvrigt samt v. undlader at stemme.

Efter den nye diskontonedsættelse (se 12/11) vedtager banker og sparekasser at nedsætte indlånsrentesatserne med 1/4–1/2 pct. Den hidtidige overrente for skattebegunstigede opsparingsformer fastholdes dog.

21. – Finansminister Poul Hansen fremsætter forslag til finanslov for 1964–65.

Finansministeren fremsætter endvidere forslag om, at indkomst- og formueskatten til staten i 1964–65 skal udskrives efter samme skattesatser som i 1963–64.

22. – Udenrigsminister Per Hækkerup underskriver i Moskva en udvidet handelsaftale mellem Danmark og Sovjetunionen. Ifl. aftalen får Danmark i de næste 6 år mulighed for at levere 19 skibe til en værdi af 550–600 mill. kr. til Sovjetunionen.

Arne Larsen (s. f.) fremsætter forslag om oprettelse af en boligfond, hvori bl. a. skal indgå den bundne opsparing, og som skal yde 3. prioritetslån til parikurs og fast rente på 4 pct.

Ved et forlig i den faste voldgiftsret er det bestemt, at hver af de 514 B & W-arbejdsmænd skal betale i alt 400 kr. i bod for de 8 dage, strejken varede, efter at retten havde kendt den ulovlig. Endvidere skal de strejkendes fagforening betale en bod på 1500 kr. for passivitet under konflikten.

29. – Tillægspensionsudvalget, der består af repræsentanter for arbejdsmarkedets hovedorganisationer, foreslår, at der fra 1/3 1964 indføres en efterlønsordning for 1,1 mill. lønmodtagere. Den årlige udgift anslås til ca. 325 mill. kr., hvoraf lønmodtagerne skal bære 1/3 og arbejdsgiverne 2/3.

December 1963

1. – Det radikale Venstres politiske ordfører, Helge Larsen, udtaler, at der er åbenbare urimeligheder i grundstigningsskylden, men grundskatter er ikke tåbelige, når de udformes rigtigt, og han anbefaler, at det overvejes at lade dem tilfalde kommunerne fuldt ud, i stedet for at staten får en del af dem.

2. – Den konservative folketingsgruppes formand, Poul Sørensen, udtaler, at de konservative gerne vil medvirke til gennemførelsen af en tillægspensionsordning, men ønsker, at den så vidt muligt kommer til at omfatte hele befolkningen.

3. – Statsminister J. O. Krag udtaler, at det er urealistisk at tro, at nye forhandlinger om Englands og dermed Danmarks og Norges optagelse i EEC kan finde sted, før de britiske valg er overstået. Han bebuder et nyt økonomisk opsving i 1964.

Folketinget påbegynder 1. behandling af finanslovforslaget. Finanslovsdebatten afsluttes 5/12.

LO har foreslået Arbejdsgiverforeningen, at den gældende aftale om samarbejdsudvalg skal løbe videre, så længe der forhandles om en ny aftale.

5. – Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Centralorganisationen af Metalarbejdere beslutter at anmode hovedorganisationerne om at tage spørgsmålet om indsamlinger på arbejdspladser til ulovligt strejkende op til behandling.

6. – Fhv. statsminister Erik Eriksen (v.) udtaler, at det for venstre er meget væsentligt, at tillægspensionen ikke må sætte nye skel i befolkningen.

8. – Formanden for Danske Dagblades Fællesrepræsentation, chefredaktør Sv. Aage Lund, meddeler, at der er tilslutning fra samtlige danske redaktørorganisationer til oprettelse af et pressenævn, der skal overvåge, at reglerne for god pressetik ved omtale af straffesager bliver overholdt.

9. – Hollands udenrigsminister, Joseph Luns, ankommer til København på officielt besøg.

Arbejdsminister Erling Dinesen udtaler i Odense, hvor han vælges som Hans Rasmussens efterfølger som socialdemokratiets folketingskandidat i Odense 1. kreds, at der arbejdes med en revision af ferieloven, hvor målet er 4 ugers ferie og en forbedret feriebetaling.

10. – Et udvalg med repræsentanter for atomenergikommissionen, Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd, industrien og regeringen henstiller, at der snarest gennemføres reformer, som kan tjene til at fremskynde en gradvis omstilling til en mere industribetonet tilrettelægning af Risø's forskningsarbejde.

12. – Arbejdsminister Erling Dinesen fremsætter forslag til lov om arbejdsmarkedets tillægspension (se 29/11). Han bebuder nedsættelse af et hurtigt arbejdende udvalg til at undersøge, på hvilken måde folkepensionen og den foreslåede tillægspensionsordning vil kunne indpasses i en ordning, der omfatter hele befolkningen, idet målet må være en ordning som den, der er indført i Sverige, eller en værdisikret pension på omkring 60 pct. af den enkeltes indtægt over en vis årrække og inden for visse rammer.

Gottschalch-Hansen (k.f.) fremsætter på venstres og de konservatives vegne forslag til beslutning om ophævelse af grundstigningsskylden.

20. – Højesteret omstøder sø- og handelsrettens dom, hvorefter eksportør Hans Bundgaard var tilkendt over 90.000 kr. i erstatning fra landbrugsministeriet, og bestemmer, at Bundgaard skal betale ministeriet 12.000 kr. i sagsomkostninger.